

לינארית 2-מטלה 2- העתקות לינאריות

פתרון

תרגיל 0. עבור כל אחת מההעתקות הבאות קבעו והוכיחו האם הן העתקות לינאריות או לא.

א. $T: \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^2$ המוגדרת כך: $T(x, y) = (xy, x^2)$

פתרון: לא העתקה לינארית כי לדוגמה $T(-1,1) = (1,1)$

אבל $-T(1,1) = -(1,1) = (-1,-1)$

ב. $T: \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^2$ המוגדרת כך: $T(x, y) = (\sin x, \cos y)$

פתרון: לא העתקה לינארית. לדוגמה: $T(\pi, 0) = (0, 1)$ אבל $T(\frac{\pi}{2}, 0) + T(\frac{\pi}{2}, 0) = (1, 1) + (1, 1) = (2, 2)$

ג. תהא $A \in \mathbb{R}^{m \times n}$ אזי העתקה $T_A: \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}^m$ המוגדרת $T_A(v) = Av$.

פתרון: נראה כי העתקה לינארית:

$$T_A(av_1 + v_2) = A(av_1 + v_2) = aAv_1 + Av_2 = aT_A(v_1) + T_A(v_2)$$

תרגיל 1. א. $V = \mathbb{R}_2[x]$. מצא את ההעתקה הלינארית $T: V \rightarrow V$ המקיימת, $T(x) = 1, T(x^2) = -2x + 1$

$$T(1) = x + 2$$

פתרון: נשים לב כי $1, x, x^2$ בסיס של $\mathbb{R}_2[x]$. ולכן לפי משפט ההגדרה נוכל להגדיר העתקה לינארית כנ"ל.

$$T(a + bx + cx^2) = aT(1) + bT(x) + cT(x^2) = a(x + 2) + b(1) + c(-2x + 1) = (2a + b + c) + (a - 2c)x$$

ב. יהיו $v_1 = \begin{pmatrix} 1 \\ 2 \\ 3 \end{pmatrix}, v_2 = \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 1 \end{pmatrix}, v_3 = \begin{pmatrix} 1 \\ 4 \\ 7 \end{pmatrix} \in \mathbb{R}^3$

עוד יהיו

$$w_1 = \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix}, w_2 = \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \end{pmatrix}, w_3 = \begin{pmatrix} 3 \\ 3 \end{pmatrix} \in \mathbb{R}^2$$

האם קיימת העתקה $T: \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^2$ המקיימת $Tv_i = w_i$ לכל i ?

פתרון: נשים לב כי הוקטורים תלויים לינארית ומתקיים $v_3 = 3v_1 - 2v_2$.

אם מתקיים $Tv_1 = w_1, Tv_2 = w_2$ אזי בהכרח $Tv_3 = w_3$ צריך להיות מוגדר לפי הקשר

$$w_3 = Tv_3 = T(3v_1 - 2v_2) = 3Tv_1 - 2Tv_2 = 3w_1 - 2w_2$$

$$\begin{pmatrix} 3 \\ 3 \end{pmatrix} \neq \begin{pmatrix} 3 \\ -2 \end{pmatrix}$$

ולכן לא ניתן להגדיר העתקה לינארית כנ"ל.

תרגיל 2. $V = \mathbb{R}_2[x], W = \mathbb{R}^4$, האם קיימת $T: V \rightarrow W$ העתקה לינארית חח"ע? אם כן, מצא אותה.

פתרון: קיימת. לדוגמה ניקח את $\begin{pmatrix} a \\ b \\ c \end{pmatrix} \in \text{Ker}(T)$. נשים לב $(a + bx + cx^2) \in \text{Ker}(T)$ אם ורק אם

$$T(a + bx + cx^2) = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix} \text{ אם } a=b=c=0 \text{ שזהו פולינום האפס ולכן } \text{Ker}T = \{0\}.$$

תרגיל 3. נסתכל על ההעתקה $T: \mathbb{R}^{n \times n} \rightarrow \mathbb{R}$ המוגדרת על ידי $T(A) = \text{trace}(A)$.
א. הוכח כי T העתקה לינארית.

פתרון: לכל $A, B \in \mathbb{R}^{n \times n}, a \in \mathbb{R}$ מתקיים:

$$\text{trace}(a * A + B) = a * \text{trace}(A) + \text{trace}(B)$$

ב. מצא בסיס לגרעין העתקה.

פתרון: נשים לב כי T היא על. ולכן $\dim \text{Im}T = \dim \mathbb{R} = 1$. ממשפט הדרגה נסיק כי $\dim \text{Ker}T = \dim V - \dim \text{Im}T = n^2 - 1$.
 כעת, לפי משפט שלישי חינם מספיק למצוא $n^2 - 1$ מטריצות בת"ל ששיכות לגרעין ואז הם יהיו בסיס.

למשל המטריצות: $\{E_{i,j} | i \neq j\} \cup \{E_{1,1} - E_{i,i} | 2 \leq i \leq n\}$. בקבוצה הנ"ל יש אכן

$$(n^2 - n) + (n - 1) = n^2 - 1 \text{ מטריצות בת"ל.}$$

תרגיל 4. $V = \mathbb{R}^3$. תהיי העתקה לינארית $T: V \rightarrow V$ המוגדרת כך: $T(x, y, z) = (x + y, y + z, z)$. מצא את ממדי $\text{Im}T, \text{Ker}T$ ומצא בסיס ל $\text{Im}T$.

פתרון: נחשב את $\dim \text{Ker}T$ אם $(x, y, z) \in \text{Ker}T$ אז $T(x, y, z) = (x + y, y + z, z) = (0, 0, 0)$

למערכת

$$x + y = 0$$

$$y + z = 0$$

$$z = 0$$

יש פתרון יחיד והוא הפתרון הטרוויאלי. ולכן $\text{Ker}T = \{(0, 0, 0)\}$ ולכן $\dim \text{Ker}T = 0$. לפי משפט הדרגה

$$\dim \text{Im}T = 3 - \dim \text{Ker}T = 3 - 0 = 3$$

כלומר $\text{Im}T$ הוא תת מרחב ממד 3 של \mathbb{R}^3 ולכן $\text{Im}T = \mathbb{R}^3$. נוכל לקחת את הבסיס הסטנדרטי (e_1, e_2, e_3) כבסיס ל $\text{Im}T$.

תרגיל 5.

פתרון: הפרכה: ניקח $T \begin{pmatrix} x \\ y \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} x \\ 0 \end{pmatrix}$ ו- $S \begin{pmatrix} x \\ y \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 2x \\ 0 \end{pmatrix}$ ומתקיים $\text{Ker}(T) = \text{Ker}(S) = \text{span} \left\{ \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \end{pmatrix} \right\}$

$$\text{Im}(T) = \text{Im}(S) = \text{span} \left\{ \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix} \right\} \text{ ו- } T \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \end{pmatrix} \neq S \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \end{pmatrix} \text{ אך}$$

תרגיל 6. תהא $T: V \rightarrow V$ העתקה לינארית. הוכח:

$$\text{Ker}T \subseteq \text{Ker}T^2. \text{ א.}$$

פתרון: יהא $v \in \text{Ker} T$ אזי $Tv = 0$ ולכן $T^2v = T(Tv) = T0 = 0$ כלומר $T^2v = 0$ כלומר $v \in \text{Ker} T^2$

ב. $\text{Im} T^2 \subseteq \text{Im} T$

פתרון: $v \in \text{Im} T^2$ ולכן קיים w כך ש $T^2w = v$ ולכן $T(Tw) = v$ כלומר $v \in \text{Im} T$